

Šibenik, 18.09.2024.

Mario Kovač

Vijećnik u Gradskom vijeću

Grada Šibenika

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ŠIBENIK

Primljeno: 18.09.2024.		
Klasifikacijska oznaka:	Ustrojstvena jedinica	
024-04/24-01/04	2182-1-02/1	
Uredžbeni broj:	Prilozi	Vrijednost
15-24-1	-	-

Gradsko vijeće

Predsjednik

dr.sc. Dragan Zlatović

Predmet: Prijedlog za sazivanje tematske sjednice Gradskog vijeća Grada Šibenika

Poštovani,

temeljem čl.68 st.2 Poslovnika Gradskog vijeća zahtijevam sazivanje tematske sjednice Gradskog vijeća Grada Šibenika s temom "Spalionica smeća na Bikarcu- benefiti i štetne posljedice".Zahtjev podupire neophodna trećina vijećnika Gradskog vijeća čiji potpisi potpore slijede iza teksta obrazloženja.

O b r a z l o Ź e n j e :

Prije nekoliko mjeseci jedno lokalno glasilo i jedna renomirana novinarka problematizirali su temu izgradnje spalionice smeća odnosno energane na Bikarcu. Iznesene su , tom prigodom , sumnje da bi dotična spalionica kao prva u Hrvatskoj bila spalionica koja bi konzumirala smeće čitave Dalmacije. Dakle, smeće Splitsko-dalmatinske, Zadarske i Šibensko-kninske županije. Osobno nisam dio tzv. zelene agende, ali smatram kako je zdravlje naših ljudi i zdrav okoliš problematika od izuzetno velikog značenja za našu zajednicu te stoga želim problematizirati izgradnju već spomenute spalionice smeća samo par kilometara udaljenosti od velike gradske četvrti.

Prošle godine sam u javnom prostoru izrazio zabrinutost zbog izgradnje CGO Lećevica koji će biti smješten nekoliko stotina metara od prvih kuća Općine Unešić. i za kojeg se osnovano pretpostavlja da može ugroziti pitku vodu iz izvorišta rijeke Krke kao i rijeke Jadro. Taj projekt prolazi bez suprostavljanja gradske vlasti, a sada se pak suočavamo s planiranom investicijom u spalionicu smeća na CGO Bikarac čiji je osnivač i vlasnik grad Šibenik. Stoga sam ušao u konzultacije s prof.dr. Slavenom Dobrovićem, gotovo sigurno jednim od najvećih stručnih autoriteta na području spomenute problematike.

Zato , odmah na početku treba reći kako kada netko tvrdi kako bi se sva proizvedena energija potencijalno plasirala u Industrijskoj zoni Podi, nužno manipulira i šalje iskrivljenu sliku projekta. Zašto?

Zato što svaka spalionica, pa bila to i ona tipa energane koja potrošačima isporučuje električnu i toplinsku energiju, radi kontinuirano 24 sata dnevno 365 dana godišnje osim u dane planiranog remonta. S električnom energijom na koju otpada do maksimalno 20% energetske iskorisćenosti je to čak i moguće uz određene infrastrukturne zahvate na mreži. Međutim, s toplinskom

energijom investicija u toplinarsku mrežu mora biti debelo opravdana stalnim i pouzdanim potrebama posebno za toplinskom energijom. Postizanje takvih uvjeta na Zoni Podi nije realno očekivati. Odmah treba reći kako Švedska ima ogrijevnu sezonu u trajanju od 9 mjeseci, Zagreb pet, a Dalmacija puno kraću s intervalima od 15 dana bez posebne potrebe. Graditi infrastrukturu za centralno toplinsko grijanje naselja u spomenutim uvjetima pokazuje se apsolutno neisplativim. U nepostojanju stalne potrošnje toplinske energije sve se svodi na proizvodnju samo električne energije što je s obzirom na nisko energetske iskorištenje od 17-21%, visoke emisije stakleničkih plinova te duge liste zagađivala, makar i unutar zakonom dozvoljenih granica naprosto nije dobro rješenje. U spalionicama se preferiraju papir, karton, plastika i tekstil, upravo materijali visokog potencijala za recikliranje. Što je najinteresantnije recikliranjem se uz materiju spašava i energija i to u značajnoj mjeri više nego u najboljoj energani. Recikliranje svakog materijala, gorivog pa i negorivog donosi značajne uštede u proizvodnji novog proizvoda na račun jednostavnijeg proizvodnog procesa. Te su uštede na račun utjelovljene energije redovito veće od energije dobivene spaljivanjem. Zato je recikliranje uvijek superiorno (ekološki, gospodarski, financijski) spaljivanju te se obujam spaljivanja može smatrati mjerom neuspješnosti sustava gospodarenja otpadom. Tzv. neregiclabilnost otpada uglavnom je posljedica lošeg sustava prikupljanja. Uvijek je bolje uložiti u tom polju, dižući potencijal za recikliranje na svim razinama.

Vežano uz informaciju o ulaganju tri milijuna eura u projektnu dokumentaciju spalionice i u stručnim krugovima egzistira sumnja u koruptivni karakter projekta. Koji su to projektanti i što projektiraju za toliki novac? Tko bira projektante? Naravno, Fond i lokalna politička klijentela.

Nadalje, najmoderniji filteri za uklanjanje zagađivala ispod zakonom dopuštene razine, iako skupa, slaba su garancija. Periodička izmjena skupih adsorpcijskih filtera s aktivnim ugljenom može se prorijediti kada znademo da je zakonom propisano da se najopasnija zagađivala - dioksini i furani te teški metali mjere periodički dva puta godišnje. Jasno je da se naručeno mjerenje može dobro sinkronizirati sa stanjem filtera. Stoga je javni interes za čistim zdravljem definitivno ugrožen a posebno se to odnosi na mogućnost uzgoja zdrave hrane u čistom okolišu.

Spaljivanje u energani nije kružno gospodarenje otpadom nego jednosmjerno. Spaljivanjem se materija uništava a nastaju mnogi nusprodukti i puno neizgorenih ostataka - pepela i šljake.

Isto tako treba reći kako su energane iznimno skupi objekti investicijski i pogonski što će se dodatno pogoršati 2026. godine za kada je najavljeno njihovo uključivanje u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama. Dodatni trošak emisije stakleničkih plinova kod spalionica bi mogao biti značajan u podizanju ukupnih troškova takvog pristupa.

I na samom kraju, laički, ukoliko spalionica bude konzumirala otpad iz cijele Dalmacije suočiti ćemo se s transportom ogromnih količina smeća prometnicama našeg grada i županije čemu se nitko od žitelja zasigurno ne veseli.

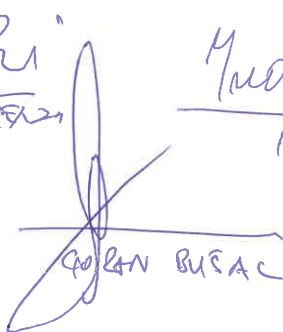
Zaključno, postavljam pitanje lokalnoj javnosti : da li isti grad može biti turistički centar i centar spaljivanja otpada cijele Dalmacije?

Slijedom navedenog zahtijevam održavanje tematske sjednice Gradskog vijeća s temom navedenom u naslovu.

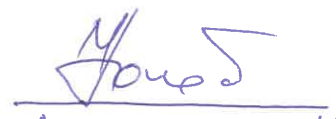
Potpisi vijećnika:

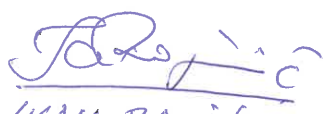

MARIO PETKOVIĆ

TONČI RESTOVIĆ

GORAN BUŠAC

IVAN SLAVICA

MARIO KOVAČ

IVAN RABIĆ

BRANKO BROZJA

TOMISLAV PRAVIĆ